

Sy-li spěwať,
Pilnje džělať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócn
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosc da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džělaš,
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh čí khmana
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će. F.

Sserbske njedźelske łopjeno

W Budyschinje

25. januara 1931

Bauzen

Samotny redaktor farar Wyracj w Nosacizach. — Čižkcz a nallab Čsmolerjcz knižicziščetnje a knižatnje, šap. dr. i wobm. rul. w Budyschinje
Wukhadža kóždú kóbotu a placzi šchwórczlěnje 108 šlotych pienjezlów

3. njedźela po šwjedźenju šjewjenja.

Jana 1, 45—51.

„Jeli so ty Knjesa, twojeho Boha, pntacž budžěš, dha budžěš jeho namakacž, jeli so budžěš jeho i zylej twojej wutrobu a i zylej twojej dušcu pntacž“ (5. Mójš. 4. 29). Po dołhim čakanju, po dołhej nozj běšce ranje šašwitało, wulki džěń šboža tu běšce. Kiž běšce w čzišchinje wostał 30 lět dołho, Jesuž, nětko wustupi. A šwojemu šbožnikowemu powołanju běšce w Janowej šchczenizj šwjeczišnu a se šwjatnym Duchom móž dostať, Jan běšce i profetiškim porštom na njeho potašawšchi prajiť: „Tón je, wot kotrehož ja wam prajiť šym: „Šlaj, to je Bože jehnjo.“ Prawi wěriwi, wot šchczenika Jana šo wotwobrocziwšchi nětk i Jesužom džěja: Jan a Jakub, Pětr, Handrij a Philipuž. Tón namaka šwojeho pšhecžela Nathanaela a prajiť k njemu: „Mj šmny toho namakali, wot kotrehož Mójšaž a profetojo šu pižali, Jesuža, Josefoweho šyna i Nazarethu.“ A Nathanael dže i nim k Jesužej. Čziń kaž Nathanael a pšhindž tež ty k Jesužej. Njeh Knjes šam naž wuczi pšhińcz kaž Nathanael a namakacž, kaž wón namaka, wotewrijene njebieša w Křhřtužu. Tuž wobhladajmy: **N a t h a n a e l p o l a J e s u ž a.** Kať je k njemu pšhišhoť? Šhto je pola njeho namakať?

Pšhecželška ruka je Nathanaela k Jesužej dowjedka. Požohnowany njeh je pšhecžel, kiž šo postara niz jenož wo twoje šemške naležnošće, ale wo najwšche, njebieške, kiž tebi pomha šhodžicž po pucžach žiwjenja. Ale wěšće njeby Nathanael tak bóršy na Philipužowe šłowo pšhišhoť, hđňž njeby jeho wucziła šamšna wutroba. Wón běšce mjes tyni, kiž ča-

šachu na wumoženje. Nadžije, kiž běchu Pětra a Jana, Handrija Philipuža te šchczenikej Janej do pucžiny wjedke, nje-běchu tež jemu žaneho měra wostajike. Philipuž namaka jeho na šamšnym pucžu, wot kotrehož woni pšhińdžechu, na pucžu k Janej abo wot Jana. — „Šlaj, to je prawy Šisraelški, we kotrymž žane jebanje njeje“, prajiť Jesuž, hđňž widži jeho pšhińcz. Wón njeběšce podarmo powucženje pntať w šakonju a w profetach. Šakon a profetojo běchu jeho dušcu se žedženjom ša šbožom Božim napjelniť. Šhtož šo da wot Mójšaža a profetow powucžicž, tón pšhińdže k Jesužej. Daj šo tež ty wot nich powucžicž. Šlaj, kať profetojo jedyn po druhim potašuja na toho, kotryž ma pšhińcz a pšhipowědaja kaž i jehoneho erta: „Šnydom budže pšhińcz k šwojemu templu tón Knjes, kotrehož wy pntacže.“ Tu je Knjesowa ruka, kiž pšhihotuje šdala, šhtož je pšhihodne, kiž je wot špocžatka hnadnje na naž špominat a je našce šbožo wobšamšnyť. Daj šo nawucžicž wot profetow a ty prajiš i Nathanaelom: „Ty šy šyn Boži, ty šy tón kral Šisraelški, ty šy nam daty ša šwětko w čžemnošči šemje, ty šy naž wšhiťkiš kral a Knjes, tež mój kral, moja wutroba šo šraduje na tebi.“ — Dokelž je Boža wola a hnadna rada jeho nam daťa a pšžkaťa, jako bē čaš dopjelnyjny, dže wón tež, šo jeho čžejčimny a lubujemy, a wón šo hněwa na tnyh, kiž šo jeho šdaluja. Šđňž Bóh nam šhotuje wumoženje, šhto šmē tomu pšhecžiwny bncž a prajicž. Ša to njetrjebam? Šaj, wukń wot profetow a ty pšhińdžěš i Nathanaelom k Jesužej. — A pšhede wščem wukń wot Mójšaža. Šladaj do šakonja i Nathanaelowej wutrobu šjes jebanja a wěšće wotwuknjěš prajicž: Ša njetrjebam žaneho wumoženja, žaneje hnadny; ja šo njetrjebam bojecž, hđňž budu

Mózne hibanje dže tež pšches Zelugu-krajinu Indijeje. Mišijonstwo tam tajkeho hišcže nješaje. Wono je šapšchim-nylo tnyh, kiž šu swonta worštow, a tnyh, kiž šu we worštach abo fastach. Šhto ma woršta abo fastu ja indije ludn na šebi, to wědža wšchitny pšhecželjo mišijonstwa. Runje wo tutym je šo pšhezo jašo rěčžalo a pižalo. Zyle šwójby hacž zyle džełe wšow pšchiwobrocžeja šo tam t nēmštemu Breklumer-mišijonstwo.

W Nowej Guineji widža Neudettelsauszy a Rheinšy mišijonarojo, kotřiž šu tam lětdžekatti bjes wuspěcha džekali, fak šo Papua-ludžo i mozu čžiščže do zyrkwjow. Podobne hibanje dže pšches krajinu Kašcheje Afriki, hōžej Bratrowška zyrkej a Lipšczanške mišijonstwo džekatej. A Rheinške mišijonstwo wě tohorunja wo podobnym rosprawjecž. Sumatra a Nias rěkatej pšchede wšchēm jich fak žohnowanej poli mišijonškeho džekla.

Wulka hodžina mišijonstwa!

Wle mišijonstwo šo tam wontach šetkuje i njepšhecželom, kotrehož šcheicžijanje zyrkwje tu domach derje šnaja. To je komunismuš. Soziale wobštejnošče šu tam wontach jara pšchitōdna pšchicžina ja komunistiške džeklo a postupowanie. Na pšchitkad: 101 wšchelatik tnihow a džekow bu 1928 i nēmšteje rěčže do japanškeje pšchekōženych; jenož jene bē šcheicžijanje pothoda, 23 pak maršijitiškeho.

Wle mišijonstwo wojuje ja Jesuša Khrystuša a i nim. Tohodla tež dobywa a dobudže!

Dženša „Ptacži kwaš“.

Nowotafski čaš čini naš kšudnyh; bjerje nam tola stare, pščne wašnja. Tajke je tež „ptacži kwaš“. Fak wješela šo džecži, hōž ptacžki jim nēšhto wobradžeja wot šwojeho kwašu. A fak rad šo wone tohodla nētkle w šymje štaraja wo wbohe ptacžatka, hōž šnēh a lōd jim šahacža pucž t semi a i pižy. Šjednoczmy runje fak fak wobradženje a šwojele- nje i „ptacžim kwašom“ powucženje a napominanje, ptacž- tam a dozyla škotej w šymje šwoju pomoz pošicžecž; pšchi tym nješapomamy tež rječžajnika a štražnika w pšowej hēcže, hacž ma prawje pižy došč a šnutškach čzopšeho došč a hacž pšched wōtrym wētrom došč šchitany. A dodajmy ša nalētni a lētni čaš, šo nješmēdža jejka bracz a hnežka kōzowacz, nē, šo dnr- bja hnežka a jejka, wošebje tež mlode ptacžatka, šchitacz.

Šyma puta šemju, wīchor pšches nju howri, šnēhowe mjecžele pšches nju wēja — a ptacžatka. Nješapomamy je! Šich nadžija, jim do krmē data, je nalēcžo. Wny šo tež rjaneho nalēcža nadžijamy a šo na njo wješelimy fak naš kšawny Šandrij Sejleč, kotryž je špěwał:

Šhto to hwišda, woła, špěwa,
Šhto to šchžereči, šifoli,
Šdnyž šo jašne nješjo šmēwa
A dnyh čžehnje nalētni?

W haju, hatach, polu, holi,
Šraduje šo ptacžina,
Šswobodnošči, šwojej woli
Wo čžebnoščach šawyška.

Božnli, nalēcžo, mje t wēri,
A nowej mozy, lubošči,
Tvoja rjanošč njech mje čžeri
Kšwalicz Boha i ptacžkami!

Zyrkej a štat.

Sa mandželstwo a wo mandželstwo je bamž njedawno enzykliku, fak šo to praji, wudač. Š tutej wuštupi wōn do- rajnje ša mandželstwo, jo šchitajo pšched wšchēm wonjecžescže- njom a inženjom. Š tym je šo bamž pšchidželiš wjedništwu ewangelškich zyrkwjow, kotřiž šu w pošlednich lētach wjažy kōcz ša mandželstwo wuštupite. Fak wušbēhuje hižo 1924 šo- žialne pošelstwo „Nēmškeho ewangelškeho zyrkwineho dnja“ šwjatošč mandželstwa a wobara wulkemu a mašemu šanicžo- wanju mandželstwa. Šato pak šchitadowanje mandželstwa poš- tupowajšche, wošebje licžba narodow štrašnje špadowajšche, wobšamtny ščžehowazy „Zyrkwiny džen“ 1927 w Königsbergu wošebite wojewjenje wo tutym ša šwójbu fak lud, ša zyrkej fak štat fak wulzy wažnym praščenju. W tutym wupraji wōn mjes druhim tole: „W žiwjenju wobeju šplahow — mužškeho a žōnškeho — je Bože wuštajenje, pšhecžiwō kotremuž nješkō- štanj nješchich. Wono je tu mōž dowērienja do Boha, ko- traž tež w nujach žiwjenja dale pomha hacž jenož licženje i rojumom wudošonjane.“ W nalēcžu šanždeneho lēta pšchi- dželi šo tutym wojowarjam ša mandželstwo a fak ša šakad štroweho žiwjenja šwójbow a luda „Generalna šynoda štaro- pruškeje zyrkwje“. Wona pošaja na to, fak še šnicženjom šwja- tošč mandželstwa rospadnje šažož žiwjenja wšchēh dobrnyh počžintow. Tohodla wona wšchē štawy ewangelškeje zyrkwje napominajšche, i dobrnym pšchitkadom hycž w mandželškim a šwójbnym žiwjenju. Džiwajo na tutōn šamer šu šo wošebje tež šjednoczēštwu žonow a štaršchich a šchulške šjednoczēštwu do boja ša mandželstwo podaše a čžedža šchitacz a wobaracz, šo njeby šo to, šchtož je šobu šakad noweho šbožowniškeho pšchichoda, šhubilo: šwjatošč mandželstwa. Tež šjednoczēna lutherška zyrkej w Milwaukee w Amerizy je hagle njedawno podobne šažadny wo mandželstwo pšched šjawnošču šnowa do- rajnje wupražila. A nētk je tež katolška zyrkej rošhudnje ša mandželstwo wuštupila, njech tež šebi njemōžemy šamjelčecž, šo ma tutōn wuštup bamža šenu škabošč, tu, šo nješmē katolški mēšchik w mandželstwo žiwy hycž.

Wšchelaše i bliška a šaloša.

Š Budyščina. Nowy katolški biškop ša Mišchjanške bi- škopstwo je pomjenowany. Še to dr. theol. Konrad Groeber, tachantški kapitulat w Freiburgu w Breiškawje. Kaž je šna- te, bu dotalny biškop dr. theol. Schreiber ša biškopa do Bar- lina powołany. Nowy biškop je 58 lē šary a pošhadža i Ba- denškeje. Študowak je w Freiburgu a w Romje. Wōn šte- ješche šobu w džele ša wufublanje mlōžiny a bē i wjednikom gymnajšalneho konvikta w Konštanzu a naprešledk bē, poš- bywšchi i šararjom pšchi münšteru w Konštanzu, i kanonikom w Freiburgu. Wōn je tež i bamžowym komornikom. Šdny nowy biškop šwoje nowe šaštojnštwu nastupi, njeje hišcže šnate.

W Budeštezach bu w l. 1930 narodženych 122 džecži, lēto prjedy jenož 105, t. r. 70 hōlžow a 52 hōlžow. 20 džecži bē- chu njemandželške, 4 morwe a dwōjzy dwōjniki. Wērowanjow bē 42. Šemrijeli šu 80 paršchonow, 19 džecži, 32 mužow a 29 žonow, to je 15 wjažy dnyli lēto prjedy. A špowjedži a t Bo- žemu blidu mējadu šo 4 864, lēto prjedy 4 746, a to 2 031 mužškich a 2833 žonow. Šwonka Božeho doma šu 219 šwjate Bože wotkafanje dōštali. Na palmowej njedželi buchu 64 džecži, mjes nimi jenož 3 šerbške džecži konfirmirowane. Šwješelaže šu kollekty, kiž šu šo šbēraše. Wunošch wšchēh kolektow hromadže bē 6 141,79 hr. Ša šwjate mišijonstwo

mjes póhanami je 1241,43 hr. woprowało. To šwědčijo wo wulkej lubości ke Knjejej šwjateho mišionstwa. Bóh šdžerž našej wožadze tutu horzu lubošć k Božemu kraleštwu, tiž je 1241,43 hr. kolekcije na Džoch Kralow wuprawila, hdnž wožada ja mišionstwo 470 hr. woprowašče!

S Ahmacziz. Eswjatu křczeniznu dósta 42 džěczi (21 mjenje hacž lěto přjedn); to je 22 hólczkow a 20 holczkow, mjes nimi 9 njemandželšćich. Eswój křczenšći klub wobnowi 21 pacžeršćich džěczi, 30 mjenje hacž lěto přjedn. Wěrowanjow bě 19, 3 wjazn hacž lěto přjedn; nimo tnych je 12 tu 1200 pšchipowědało 77 porow, tiž buchu w druhich žyrtwach šwěrowane. Pohrjebow w tudomnej Božej roli bě 22, 4 wjazn hacž lěto přjedn. Mjes semrětni bėchu dorocženi 13, džěczi 7, 1 pšches 15 lět štarj a 1 mormonarodžene džěcžo. — Licžba špowědných je była 1134 (w lěcže 1929: 1193); mjes nimi 24, tiž wšichich lět abo khoroscže dla doma Bože wotkasanje wužiwachu. W Božim domje škladowane kolektny wunježechu wšcho hromadže 367,90 hr. (lěto přjedn: 430,51 hr.). — Dobrowólných darow i móšćnicžki abo se šchlicžkow pšchi křczenjach, wěrowanjach atd. je 1241,43 hr. (lěto přjedn 568,65 hr.). — Sa mišionstwo mjes póhanami móžešče 1241,43 hr. darow (lěto přjedn 20,75 hr.).

S Boršiz. Lěta 1930 je 1241,43 hr. woprowało. To šwědčijo wo wulkej lubości ke Knjejej šwjateho mišionstwa. Bóh šdžerž našej wožadze tutu horzu lubošć k Božemu kraleštwu, tiž je 1241,43 hr. kolekcije na Džoch Kralow wuprawila, hdnž wožada ja mišionstwo 470 hr. woprowašče!

S Budnjahinka. W Budnjahinskej wožadze, do kotrejež 435 dušchow klučcha, narodži što lěta 1930 14 džěczi, 11 mandželšćich a 3 njemandželšće (1929 bėšče 9 narodženjom. Wšitke džěczi šu žiwe wostale. Pšchipowědało je 1241,43 hr. (1929 6 porow). Wěrowanjow bu tu 6 (1929—5) porow. Pacžeršćich džěczi bėšchtej jenož 2 křbšćej holzj — 1929 8 pacžeršćich džěczi. Wumrěle šu 4 wožadne štawj: Marija Augusta šwud. Schmidtowna rodž. Proskež i Pšchiwcziz, 66 lět 6 mēš. a 9 dnjow štara. Jan August Jeremias i Pšchiwcziz, 74 lět 7 mēš. 26 dnjow štarj. Khrysta šwud. Krawžowa rodž. Donatež i Pšchiwcziz, 72 lět 7 mēš. 9 dnjow štara. Marija Jeremiašowa bywšcha šwud. Galtenowa rodž. Kjecžkež i Budnjahinka, 76 lět 10 mēš. 16 dnjow štara. (1929 štej 2 wožobje wumrělej). Žyrtwinšće šbėrki wunježechu 303 hr. (33 hr. wjazn hacž 1929). Sa šwonkowne mišionstwo nawdachu špowědni 50 hr., pšchi křcžiznach a wěrowanjach woprowašče 1241,43 hr. Šhromadny wunošć wšchitkich našbėraných darow wu-

činja potajkim 397 hr. (to je 90 pj. na hłowu našich wožadnych. Špowědných bėšče 525 (31 wjazn hacž 1929), 384 Šserbow a 141 Nēmžow (233 mužow a 292 žonow).

S Supjanšćeje wožadny: Š lěta 1930 budž tu je žyrtwinšćeho žiwjenja naščeje wožadny našpomnjene: narodžilo je 1241,43 hr. (loni 17) džěczi a to 6 hólzow a 6 holzow; pacžeršćich džěczi bėšče 15 (4). Pšchipowjedanjow mējachny 6 (5), wěrowanjow pak jenož 2 (2). Semrjeto je 7 (3) wožobjow, najštaršcha bė 86 lět, 4 mēš. Bože wotkasanje wuži jich 401 (406) a to 171 (172) mužšćich a 230 (234) žonšćich. Wunošć wšchitkich šbėrčkow a darow bė 548,20 hr. Šižčeje wšchitkim daricželam wutrobny džak! Bóh tón Knjes žohnuj našču wožadu a šdžerž ju w prawej wěrje!

S Supoje. Dofelž druha Boža šlužba w šynje hatic 1/211 hodž. šapocžnje a kēmšcherjo jara pošdže domoj pšchindu, je žyrtwinšće přjodšćejeršćtwo wobšamko, wot 1. maš. rózka šem Božej šlužby poš hodžiny přjedn šapocžecž. Šak pšchindu lubi Šserbjo potom wot 1. februara šem, hdnž je šerbšća Boža šlužba přėnja, hižom 1/29 hodž., pak je druha hižom w 10 hodž. do Božeho domu.

Šlicžbowanje šerbšćeho pobocžneho mišionšćeho tow. w Budnjahinje a wotolnošći na lěto 1930.

W lěcže 1930 je 1241,43 hr. woprowało. To šwědčijo wo wulkej lubości ke Knjejej šwjateho mišionstwa. Bóh šdžerž našej wožadze tutu horzu lubošć k Božemu kraleštwu, tiž je 1241,43 hr. kolekcije na Džoch Kralow wuprawila, hdnž wožada ja mišionstwo 470 hr. woprowašče!

(□ = mišionšći šachčiz, † = čžitarjo „Miš. pošća“.)

i Bartšćeje wožadny, kolekta na miš. šwjedženju:	208 hr., □ a †: 150 hr.	358 hr. — pj.
i Buděščanskeje wožadny, † 224,35 hr, druge dary	a □ 524 hr.	748 " 35 "
Budyskeje Michalskeje wožadny:		
	□	91,—
	pšchi woprawjenjach . . .	138,— 229 " — "
i Budyschinskkeje wožadny □		50 " — "
i Butecžanskeje wožadny		300 " — "
i Šrodžizščanskeje wožadny		550 " — "
i Šodžizšćeje wožadny: † 100 hr., □ 25 hr., druge		
dary 225 hr.		350 " — "
i Šucžinjanšćeje wožadny		90 " — "
i Šhwacžanšćeje wožadny: □ 3,17, † 11,84 hr., pšchi		
woprawj. 9 hr., † wurunanju 0,99 hr.		25 " — "
i Šlufšćanšćeje wožadny: □ a pšchi wšprawjenj.		130 " 20 "
i Šupjanšćeje wožadny † 10,— hr., □ 20,— hr.,		
džěcžikēmšćenje 5.— hr.		35 " — "
i Šmaleščanšćeje wožadny: † 15,— hr., □ 28,63 hr,		
pšchi advent. nutrošči 6,37 hr., pošledni dar		
křchčžijanki 10,—		60 " — "
i Škēcžmacžibšćeje wožadny		57 " 60 "
i Škēcžicžanšćeje wožadny: † 54 hr., □ 130 hr.		184 " — "
i Šoršchiskeje wožadny: jenotliwe dar 500,— hr.		
† 26,95 hr., □ 255,21 hr., daš 1,80 hr.		783 " 96 "
i Šwječžanšćeje wožadny: džěcžikēmšćenje 16,80 hr.,		
i bibl. hodžin 40 hr., † 36,50 hr., □ 292,50 hr.		385 " 80 "
hromadže 4336 hr. 91 pj.		

kotrež Šakšće hłowne mišionšće towaršćtwo w Džezdžanach došta.

Bóh tón Knjes žohnuj wšchitke dary a wšchitkich daricželow i hnadny a šdžerž a pšchisporjeje lubošć k šwjatemu mišionštwu dale w našich šerbšćich a šerbšćonēmšćich wožadach.

W Budnjahinje, we wulkim rózku 1931.

šarač em. R a d a, poškadnik.

Šištowanje: R. f. M.: Džak ša dopiž; prošču wo rošprawu a nēšćto nadrobnšćeho se žiwjenja.

R. w R. ša Šept. M. w Bu. ša Šerag.